

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERIUMA

30-6256/1955.

Nem selejtezhető.

Szigorúan titkos!

Erkezett:

CSORNA 1955. évi 18. hó 18. n.

Beérkezésszám:

001476.

A Magyar Népköztársaság Belügyminisztere,
Külgügyminisztere és Külkereskedelmi Minisztere

2/1955. számú együttes utasítása.

Budapest, 1955. augusztus 1.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 3080/VII.13/1955. számú, "Az államtitkot, illetve hivatali titkot tartalmazó iratoknak az országból való kivitelére, külföldön történő kezelésére és megőrzésére vonatkozó szabályokról" szóló határozata alapján az alábbiakat rendeljük:

I.

Államtitkot tartalmazó iratok kivitelének engedélyezése és ellenőrzése.

- 1./ Államtitkot tartalmazó iratot külállamokba a miniszterek, országos hatáskörű szervek vezetői, helyetteseik /továbbiakban: miniszter/ engedélye alapján csak a Külgügyminisztérium diplomáciai futárszolgálatára által, illetve diplomáciai postájaként lehet továbbítani.
- 2./ a./ Az engedélyt a minisztérium, országos hatáskörű szerv illetékes szervének vezetői /főosztály, osztály, stb./ javaslatára az ügyiratról készült jegyzék /továbbiakban: futárösszefoglaló/ alapján kell kiadni.
 - b./ A futárösszefoglalóban megfelelően csoportosítva kell feltüntetni a minisztérium, illetve alsóbb szervek küldeményeit.
 - c./ A futárösszefoglalónak tartalmazni kell az iratok számát, tárgyának rövid kivonatát. Az összefoglalót az alábbi záradékkal kell ellátni:

"Kérem a futárösszefoglalóban feltüntetett államtitkot tartalmazó iratokat /dokumentációkat, rajzokat, stb./ a MNK. x-i nagylövetségére /követségére/ y-személy részére továbbítani."

P.H.

Miniszter.

1-H. H. 1-L. Fep rüire
Pia dra. 001013. Un allot.

1955. 8. 25-én

3./ A Külügyminisztérium futárszolgálatával továbbított államtitkot tartalmazó iratokról a futárösszefoglalót három példányban kell elkészíteni.

a./ Egy példány a csomagolást végző központi titkos ügykezelésnél marad. A titkos ügykezelésnek ezeket a futárösszefoglalókat nyilvántartásba vétel után /4.pont/ iratgyűjtőbe kell lerakni, külön a kimenő és külön a beérkező anyagokat.

b./ A második példányt a csomagba kell elhelyezni, melyet az illetékes követség az anyagok átvétele, illetve átadása után nyilvántartásba vesz és külön iratgyűjtőbe rak le.

c./ A harmadik példányt a csomaggal együtt a Külügyminisztériumnak kell megküldeni a továbbítandó iratok engedélyezésének ellenőrzése céljából. A Külügyminisztérium titkos ügykezelése ezeket az összefoglalókat nyilvántartásbavétel után országokként külön-külön dossziékban gyűjti, melyeket tartalomjegyzékkel kell ellátni.

4./ A küldő szerv titkos ügykezelése a külállamokba kivitelre kerülő államtitkot tartalmazó iratokról az illetékes miniszter által kiadott titkos ügykezelési szabályzat alapján külön nyilvántartást köteles vezetni.

5./ A Külügyminisztérium futárszolgálatán keresztül továbbítandó államtitkot tartalmazó iratokat kettős csomagolással kell ellátni.

a./ A belső csomagoláson fel kell tüntetni a küldő szervet és a címzettet. Ezt sem átkötni, sem lepecsételni nem kell, mert azt a Külügyminisztérium titkos ügykezelése végzi.

b./ A külső csomagoláson fel kell tüntetni a Külügyminisztérium és a feladó címét. A csomagolást a küldő szerv titkos ügykezelőség vezetője aláírásával és pecsétjével hitelesíti.

6./ A Külügyminisztérium titkos ügykezelése a továbbítandó levelek, csomagok tartalmát a futárösszefoglaló alapján ellenőrzi.

7./ A külföldre továbbítandó államtitkot tartalmazó iratokat a futárösszefoglalóval együtt a Külügyminisztérium által meghatározott időre a Külügyminisztérium titkos ügykezelésének kell megküldeni.

8./ Abban az esetben, ha - a Külügyminiszter előzetes engedélye alapján - államtitkot tartalmazó iratokat kormánydelegációk, küldöttségek vezetői, mint futárok viszik magukkal, a kivitelre kerülő iratok külső csomagolását szintén a Külügyminisztérium titkos ügykezelése végzi.

9./ a./ Alkalmi futár indítását az illetékes miniszternek a Külügyminisztériumtól írásban kell kérni. Az átíratban fel kell tüntetni a javasolt személy személyadatait és azt, hogy a

a küldeményt hova viszik. A javaslattevőnél figyelembe kell venni, hogy a javasolt személy megfeleljen a feladattal járó követelményeknek.

- b./ Alkalmi futár postáját a Külügyminisztérium, illetve a követségek készítik el. Az alkalmi futár postáját, megérkezése után azonnal a Külügyminisztériumnak, illetve a követségnek köteles átadni.
- c./ Amennyiben a diplomáciai posta átadása nem a Külügyminisztériumban, illetve követségen történik, a kölcsönös igazoltatás kötelező.
- d./ Az alkalmi futárokat a Külügyminisztériumnak /külképviselői hatóságainak/ minden esetben ki kell oktatni a futárszolgálattal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról.
- e./ Amennyiben az alkalmi futárként indítandó személy a vele közölt szabályok betartását nem vállalná, futárként indítani tilos.
- f./ Alkalmi futár indítása esetén az érkezési helyet táviratilag értesíteni kell.

II.

Hivatali titkot tartalmazó iratok kivitelének engedélyezése és ellenőrzése.

- 10./ Hivatali titkot tartalmazó iratokkal kapcsolatban az I. fejezetben foglaltak szel az eltéréssel nyerne alkalmazást, hogy:
 - a./ Hivatali titkot tartalmazó irat kivitelére az illetékes főosztályvezető is adhat engedélyt.
 - b./ A kiküldésre szánt iratot nem a Külügyminisztérium titkos ügykezelésének, hanem a Külügyminisztérium futárirodájának kell átadni. A futáriroda az ilyen leveleket, csomagokat a részére előírt szabályok betartásával továbbítja.
 - c./ Ha az irat külföldre való kiküldése a Külügyminisztérium diplomáciai futárszolgálatán keresztül nem oldható meg, azt az illetékes miniszter engedélye alapján egyes delegációk, vagy hivatalos személyek is magukkal vihetik.
- 11./ Ha a hivatali titkot tartalmazó iratok kivitele nem a Külügyminisztérium futárszolgálatán keresztül történik, az alábbi eljárást kell alkalmazni:

Az iratokat kettős csomagolással kell ellátni:

 - a./ A belső csomagolást címezéssel és pecséttel ellátni nem szabad.

A külső csomagot zsineggel kell átkötni és a csomag mindkét oldalát viaszpecséttel kell lezárni. A pecsétet úgy kell elhelyezni, hogy azon a felírások olvashatók, az ábrák pedig felismerhetőek legyenek.

A csomagoláson olvashatóan fel kell tüntetni az iratok kivitelére jogosult dolgozó nevét és a kiviteli engedély számát. Ezt a feljegyzést a küldő szerv központi titkos ügykezelés vezetője aláírja és gumibélyegzőjével lepecsételi.

- b./ A külső csomagolást a határőrizeti szervek az ellenőrzés alkalmával eltávolítják.
- c./ Az írásbeli engedélyen fel kell tüntetni a kivívó személy nevét, uti okmányának számát, az engedélyezett határátkelőhely megnevezését és a kilépés határidejét, valamint a csomag darabszámát és súlyát.
- d./ A kivitelre kerülő hivatali titkot tartalmazó iratcsomagokat és a kiviteli engedélyt a határátkelő helyen - az uti okmány ellenőrzésével egyidőben - ellenőrzés céljából fel kell mutatni. A határőrizeti szervek a szabályszerűen kivitelre engedélyezett iratok belső csomagolását nem bonthatják fel.
- e./ Abban az esetben, ha államtitkot és hivatali titkot a Minisztertanács 3080/VII.13/1955. számú határozata és jelen utasítás megszegésével akarnak külföldre kivinni, az iratokat el kell kobozni. Az illető személy továbbengedése ügyében a határőrizeti szervek a kiutazást elrendelő vezetőtől kapott tájékoztatás alapján járjanak el.
- f./ Az e./ pont alapján elkobzott iratokat az elkobzás után a Határőrség és Belső Karhatalom Parancsnokságon keresztül a küldő szerv részére vissza kell küldeni.

III.

Államtitkot és hivatali titkot tartalmazó iratok külföldön való megőrzése.

- 12./ a./ A Külügyminisztérium diplomáciai futárszolgálatát útján kül-államokba kijuttatott állam és hivatali titkot tartalmazó iratokat a külképviselet vezetője veszi át és adja ki a címzettnék. A posta tartalmát a titkos ügykezelési megbi- zott minden esetben a futárösszefoglaló alapján aláírás el- lenében és az időpont feltüntetésével /nap, óra, perc/ ad- ja, illetve veszi át.
- b./ Kapitalista államokban államtitkot tartalmazó iratokat a követségről kivinni nem szabad. Ha az irat alapján intéz- kedés szükséges, az ügyintéző kizárólag a maga számára ért- hető módon jegyzeteket készíthet.

- e./ Kapitalista államokban, kivételes esetekben, államtitkot tartalmazó iratokat a követség épületéből kivinni csak abban az esetben szabad, ha azt az illetékes miniszter a kiviteli engedélyezésével egyidőben már a futárösszefoglalón külön engedélyezte.
 - d./ A c./ pont esetében az iratokat csak a szükséges időtartamra és csak két személy vihet magával. Kisérőről a követség, vagy a külkereskedelmi kirendeltség vezetője köteles gondoskodni. Ezek a személyek egymást el nem hagyhatják. Napi munka befejeztével az iratokat minden esetben a követségre le kell adni. A szállítást lehetőleg a követség, vagy a külkereskedelmi kirendeltség gépkocsijával kell megoldani.
 - e./ A Szovjetunióban és a többi baráti országokban kereskedelmi vonatkozású államtitkot tartalmazó iratokat páncélszekrényben a kereskedelmi kirendeltségen is lehet őrizni. Ilyen esetben a kirendeltség vezetője ügyeleti szolgálat szervezéséről köteles gondoskodni. Munkaidő után a kirendeltség dolgozóit naponként felváltva kell a megőrzés biztosítása céljából ügyeletre beosztani.
- 13./ Hivatali titkot tartalmazó iratokat - amennyiben a küldő szerv másként nem rendelkezik - a külkereskedelmi kirendeltségeken lehet őrizni. A kezelést, őrzést a külkereskedelmi miniszter által kiadott ügykezelési szabályzatban foglaltak alapján kell megszervezni.

IV.

Állam- és hivatali titkot tartalmazó iratok visszaküldésének rendje.

- 14./ Állam- és hivatali titkot tartalmazó iratokat, ha azok további kinttartása nem szükséges, haladéktalanul vissza kell küldeni.
- 15./ A visszaküldésre a kiküldésre előírt szabályok az irányadók, a következő eltéréssel:
 - a./ Államtitkot tartalmazó iratok futárösszefoglalóját és azok csomagolását a követség titkos ügykezelés megbízottja készíti el, és a külképviselőt vezetője aláírása után kerül továbbításra. Kereskedelmi vonatkozású iratoknál a futárösszefoglalóból egy példánnyal többet kell készíteni, melyet a kirendeltség vezetője őriz meg.
 - b./ Alkalmi futár útján visszaküldésre kerülő államtitkot tartalmazó iratokat, szintén a követségen állítják össze és adják át a futárnak.
- 16./ A 14., 15. pontokban foglalt rendelkezések a külállamokba készített államtitkot, illetve hivatali titkot tartalmazó iratokra is vonatkoznak.

V.

Allam- és hivatali titkot nem képező iratok kivitelének engedélyezése és ellenőrzése.

- 17./ a./ Állam- és hivatali titkot nem képező /kollekciók, prospektusok, tervek, dokumentációk/ iratok kivitelét azok az osztályvezetőnél nem alacsonyabb beosztású dolgozók engedélyezik, akiket ezzel a joggal az illetékes miniszter felhatalmaz.
- b./ Az engedélyezés alapján kivitelre kerülő ilyen iratokat /több helyen/ erre a célra rendszeresített bélyegzővel kell ellátni.
- c./ Ezeket az iratokat nyitott borítékban, csomagban, bőröndben lehet továbbítani.
- d./ A határőrizeti szervek ilyen iratok kiviteli engedélyezését a pecsételés alapján tételesen ellenőrizték.
- e./ Szabadon vihetők ki az országból azok a legális sajtótermékek, folyóiratok, könyvek, melyek a Magyar Népköztársaság területén jelennek meg és nyílt árusításuk engedélyezve van.
- f./ A kiutazó személyek uti okmányaikon, valamint az engedélyezett iratokon, csomagokon, stb. kívül más magánjellegű iratokat, leveleket, stb. magukkal az országból ki nem vihetnek és az országba be nem hozhatnak.

Amennyiben a határőrizeti szervek ellenőrzések során ilyen szabálysértést fedeznek fel, az iratokat, leveleket, stb. el kell kobozni és továbbítás céljából soronkívül a Határőrség és Belső Karhatalom Parancsnokságnak kell megküldeni.

VI.

Általános rendelkezések.

- 18./ a./ A hivatali titkot tartalmazó iratok kivitelének engedélyezésére jogosult dolgozók, titkos ügykezelés vezetők aláírásait 30 példányban az illetékes miniszterek, országos hatáskörű szervek vezetői haladéktalanul küldjék meg a Belügyminisztérium Határőrség és Belső Karhatalom Parancsnokának.
- b./ Ugyancsak 30 példányban küldjék meg azokat a pecsét, bélyegző lenyomatokat, amelyeket a titkos ügykezelés vezetők a csomagok lezárásánál alkalmaznak.
- c./ 17/b. pontban foglalt bélyegzőket az érdekelt szervek igénylése alapján a Belügyminisztérium Határőrség és Belső Karhatalom Parancsnoksága megküldi.

d./ Amennyiben az engedélyezésre jogosultak, titkos ügykezelés vezetők személyében változás áll be, vagy a pecsét, bélyegző lenyomatok megváltoznak, a miniszterek időben közölik azt a fentiek szerint a Belügyminisztérium Határőrség és Belső Karhatalom Parancsnokával.

e./ Jelen utasítást az érdekelt dolgozókkal ismertetni kell.

19./ Jelen utasítás 1955. augusztus 1-én lép hatályba. Rendelkezései nem vonatkoznak a Belügyminisztérium, a Honvédelmi Minisztérium, ezek alárendelt szervei, valamint a Gazdasági Kapcsolatok Bizottsága iratainak külföldre küldésére, őrzésére, illetve visszaküldésére.

Győre József s.k.
belügyminiszter-helyettes.

Sik Endre s.k.
a külügyminiszter I.helyettese.

Incze Jenő s.k.
a külkereskedelmi miniszter I.helyettese.

Kapják: elosztó szerint.
Gépelte: JJ-né.

